

papers

Chicago. Manifestació de 27agost de 1968 contra la Guerra del Vietnam

1968: L'any en què semblava que canviaria el món

Joan Brunet i Mauri

Les pensions, obligació social

Arcadi Oliveres

L'arribada massiva d'adolescents estrangers sense referents familiars exigeix una resposta global i coordinada

Georgina Oliva

El model de ciutat és el metabolisme de la ciutat futura i sobre això no hi ha res a Sabadell

entrevista a Manel Larrosa per Josep Ramon Giménez

Vladímir Putin 4.0

Natàlia Boronat

L'any en què el món havia de canviar

Muriel Giménez

- 2 Des de la junta...
Begoña Basterretxea
- 3 1968: L'any en què semblava que canviaria el món
Joan Brunet i Mauri
- 6 Les pensions, obligació social
Arcadi Oliveres
- 8 Retalls de premsa
- 9 L'arribada massiva d'adolescents estrangers sense referents familiars exigeix una resposta global i coordinada
Georgina Oliva
- 12 El model de ciutat és el metabolisme de la ciutat futura i sobre això no hi ha res a Sabadell
entrevista a Manel Larrosa per Josep Ramon Giménez
- 16 Vladímir Putin 4.0
Natàlia Boronat
- 19 Cinema: L'any en què el món havia de canviar
Muriel Giménez
- 22 Activitats Lliga

Objectiu: justícia global

No vivim en un món just, perquè tal com va dir l'escriptor francès Víctor Hugo "ser bo és fàcil, el difícil és ser just".

Des que la Lliga dels Drets dels Pobles es va fundar a Sabadell fa 40 anys, el treball que ha dut a terme ha estat canviant i complex, però aquests darrers temps ha vingut marcat, entre d'altres, pels desplaçaments forçats de persones que fugen de guerres, conflictes i pobresa, i que han causat greus crisis humanitàries, també per la creixuda de l'extrema dreta a Europa i els Estats Units, la greu crisi de valors en què es troben immerses les societats occidentals, i l'efecte hivernacle i l'escalfament del planeta (encara que hi ha veus que s'oposen a aquesta afirmació tot i el consens científic).

Nosaltres ens definim com a organització que ha treballat i treballa pel reconeixement dels drets dels pobles, el foment de la cultura de la pau, la transformació social i la cooperació internacional. Però davant d'un escenari mundial que planteja desafiaments tan globals creiem que hem d'abordar com a objectiu principal, aconseguir la justícia global.

La justícia global és un concepte que neix de la preocupació davant el fet que no vivim en un món just, i és que les diferències entre els éssers humans són abismals: moltes persones són extremadament pobres, mentre que altres són extremadament riques. Així doncs, la humanitat de tothom està amenaçada perquè la injustícia també s'ha globalitzat i ens governem per un sistema mundial que és econòmicament capitalista, democràticament en retrocés i limitat pels mercats, tecnològicament post humà i mediambientalment desastrós.

Amb una humanitat vulnerable i una sobirania de l'estat que ha quedat desbordada ja no tenim garanties de protecció davant les crisis mundials, els riscos globals i la dictadura dels diners. Per tant, si volem ser justos, hem de ser analítics i crítics amb el món que ens envolta i ens hem d'indignar més. Necessitem una ètica social i econòmica, tan individual com col·lectiva, que ens faci comprometre i mobilitzar. També ens calen espais de representació alternatius, més debat polític i, sobretot, apoderar-nos i fer-nos sobirans i responsables per actuar justament i localment. Si treballem plegats per la justícia global, serem com una taca d'oli que s'anirà escampant.

Bona lectura crítica de la Revista Papers!

Núria Jané

Revista Papers

Edita	Lliga dels Drets dels Pobles
Data d'edició	juny 2018
Dipòsit Legal	B-23019-2007
Consell de redacció	Begoña Basterretxea, Josep Ramon Giménez, Rita Huybens, Núria Jané i Ester Garcia.
Correcció	Eva Perdiguer, Jordi Bellmunt, Laura Serrano i Marga Garriga
Revista quadrimestral	
Disseny on-line	Verónica Bustos

LLIGA DELS DRETS DELS POBLES

Adreça	Sant Isidre, 140 (Ca l'Estruch) 08208 SABADELL
Telèfon	93 723 71 02
Fax	93 168 58 71
Web	www.dretsdelpobles.org
Adreça electrònica	info@dretsdelpobles.org
Horari d'atenció	De dilluns a divendres

Disposem d'una biblioteca especialitzada en drets humans, desenvolupament, cultura de pau, política, món àrab i musulmà.
La Lliga dels Drets dels Pobles no comparteix necessàriament l'opinió dels autors dels articles publicats en la revista.
La Lliga dels Drets dels Pobles agrairà la reproducció i divulgació dels continguts d'aquesta revista sempre i quan se citi la font.

1968: L'any en què semblava que canviaria el món

Joan Brunet i Mauri
periodista

París 1968. Els estudiants exigeixen canvis. ©Jean-Claude Seigne

*“Papá cuéntame otra vez,
que tras tanta barricada
y tras tanto puño en alto
y tanta sangre derramada,
al final de la partida
no pudisteis hacer nada,
y bajo los adoquines
no había arena de playa”...*

(Ismael Serrano, ‘Papá cuéntame otra vez’, 1997)

En un dels seus lúcids treballs, el periodista i analista polític Ignacio Ramonet, director estat de *Le Monde Diplomatique*, es preguntava què tenien en comú —si és que ho tenien— les diferents revoltes de major o menor dimensió que el 1968 es varen produir a França i a altres punts del planeta... (vegeu cronologia) Continuava preguntant-se més endavant com era possible que de tot aquell reguitzell de moviments esdevinguts aquell any, només hagués quedat fixat en la memòria d’una gran majoria el del

Maig Francès. De fet, ell mateix responia en part a la seva pregunta, quan teoritzava sobre el fet que el 1968 va ser l’any en què es produí l’eclosió d’una nova categoria social que era la que, al seu entendre, donava sentit i coherència a tots els moviments amb “efervescències revolucionàries” —segons els va qualificar el pensador francès Claude Lefort (1934-2010)— desencadenats arreu aquell any. Es referia, quan això escrivia Ramonet, a una categoria social que estava desproveïda de qualsevol estatus polític. ¿Que quina era aquesta emergent categoria social? Doncs, senzillament, la de la gent jove que fins llavors no havia tingut cap presència ni pes en l’escena política i social.

Deixeu-me que abans de continuar afegeixi que en aquell 1968, darrere les “efervescències revolucionàries”, hi niava la disconformitat de la gent jove amb l’*statu quo* vigent des de la finalització de la II Guerra

Mundial, el 1945. Això era especialment perceptible en els països més avançats socialment i econòmicament a través d’un clam que liderava la gent jove que reclamava un canvi que, si bé no es va acabar de produir, sí que va servir per sembrar una llavor que cinquanta anys després sembla que està germinant.

Les causes

Aprofundint en la interessant hipòtesi de Ramonet, bo serà recordar que fins als anys 60 del segle passat, l’estudiantat universitari estava format exclusivament per fills de famílies benestants. És a dir, per fills de bona família, de casa bona, tal com llavors els anomenàvem. Tanmateix, cal recordar també que el rol que la societat tenia reservat per a aquest col·lectiu de joves privilegiats, era formar-los i preparar-los per a quan els toqués entrar a formar part de la classe dominant en forma d’accés a llocs de comandament a ells reservats.

Enfrontaments entre manifestants i policia a París el maig de 1968

És en aquesta tessitura que allò que s'esdevé a París al maig de 1968 (i en altres punts del món occidental), és la conseqüència directa de l'increment de joves amb possibilitats de cursar estudis universitaris malgrat no ser fills de famílies benestants; un fet que derivarà en la massificació de l'ensenyament universitari, que al seu torn propiciarà que a les aules universitàries coincideixin dues tipologies de joves: els fills de classes benestants amb els fills de famílies de classes mitjana i fins i tot baixa, que havien de compaginar estudi i treball. Aquest encontre generarà alhora dos tipus de malestar aparentment contradictoris entre la població estudiantil: el primer, resultat de la devaluació de l'estatus estudiantil vigent i de la degradació de les condicions materials en les quals els estudis universitaris es desenvolupaven, arran de la massificació; el segon, per la presa de consciència per part d'un gran nombre d'estudiants que s'adona que allò que s'ensenyava a les aules universitàries serveix per reproduir el sistema d'alienació i de dominació de classe que, al seu torn, és el que oprimeix els pares dels "nous estudiants". Aquesta doble constatació havia de ser la gota d'aigua que faria vessar el got i que acabaria per desencadenar un moviment a través del qual els estudiants, en una mena de *totum revolutum* protestarien també contra el capitalisme, el consumisme, l'imperialisme americà (amb la Guerra del Vietnam en el seu rerefons) i les institucions tradicionals de l'establishment. Si a

tot això hi afegim la manca d'interès del primer ministre francès Georges Pompidou pels problemes del jovent, obtindrem la recepta que a França va servir per alimentar unes primeres protestes i manifestacions a la Universitat de Nanterre, a la perifèria de París, i que ben aviat havien d'arribar fins a La Sorbona per fer-se extensives a tot el Barri Llatí.

D'altra banda, cal considerar un altre factor que sens dubte va contribuir també a la presa de consciència d'aquells joves: la generalització del cinema en color, del transistor i del tocadiscs. M'explicaré: va ser gràcies a aquesta generalització que la cultura de masses de la qual ens parlava i teoritzava el sociòleg xilè Armand Mattelart en el seu obligat llibre *Comunicación y cultura de masas* (Santiago de Xile, 1971), es feia realitat. No endebades va ser a través d'aquests mitjans de comunicació de massa (cinema, ràdio, música) que es va difondre com a model emergent la imatge d'un jove inconformista i rebel. Recordem, per exemple, la popularització de pel·lícules com *Salvaje* (1953), amb Marlon Brando, o *Rebelde sin causa* (1955), amb James Dean; o de les cançons protesta de Joan Baez, de Bob Dylan als EUA, o de Raimon a casa nostra; o de les actituds rebels d'Elvis Presley, The Beatles, The Rolling Stones o de Jimi Hendrix; persones i grups que actuaven d'aglutinadors de sectors socials de joves als quals unia la manera d'entendre, de veure i de viure la vida.

Els joves: un nou subjecte polític

Per primera vegada en la història, doncs, els joves estaven disposats a assumir el seu paper com a subjectes de canvi i de transformació social; un paper que ja no abandonarien mai més. És evident que tampoc no podem dissociar aquesta contestació juvenil dels signes dels temps que, a diferència dels actuals, estaven presidits per la bonança econòmica, per la implantació de l'estat social del benestar així com pel qüestionament de vells esquemes (amb noves maneres d'entendre la sexualitat, o el concepte d'autoritat, o la defensa del medi ambient, o la lògica de la Guerra Freda, del consumisme i del patriarcat).

En resum: l'any 1968, encara sota els efectes d'una postguerra, presentava una demografia que contribuïa a consolidar la joventut com a un període singularitzat de la vida. Tanmateix, les "mogudes" del 68 trobaren en les universitats d'arreu (temples del saber) el punt idoni de trobada i d'arrencada per vertebrar la reacció contra les diverses formes i manifestacions d'autoritarisme que eren ben vives en la societat, a partir de fer efectiva la suma dels esperits anticonsumistes, antisoviètics i antiimperialistes que imperaven —per convicció o per pertinença grupal— entre la majoria de joves d'aquells dies.

Les universitats creixien en alumnat i el xoc entre l'estudiantat i el vell ordre acadèmic era només qüestió de dies. Per contra, a despit que es percebessin en la societat signes imminents de canvis, el cert era que el món familiar i el món polític s'entestaven a continuar regint-se per normes obsoletes. D'aquí que l'estudiantat —la gent jove— busqués espais lliures des dels quals trencar vells esquemes. És d'aquesta manera, que el parisenc Barri Llatí va esdevenir metàfora topològica com al lloc comú en què cadascú podia actuar amb plena autonomia, d'acord amb la seva manera de ser. Cert és que la contestació d'aquells dies havia d'acabar formalment malament, engolida fatalment pel sistema. No obstant això, la liberalització dels

costums, la desjerarquització de les relacions socials i la consolidació dels moviments en defensa dels drets civils ja no deixarien de fer camí mai més.

CRONOLOGIA DELS FETS MÉS RELLEVANTS D'UN ANY SINGULAR

22 de gener. L'*Enterprise* fa escala a Sasebo (port del sud-oest del Japó), anant cap al Vietnam. Milers de persones armades amb bastons i cascos van al port i s'enfronten a la policia, que respon amb violència. Les protestes s'estenen a les universitats del país nipó.

29 de gener. Es crea a París el cos especial de la Policia d'Ordre Universitari (POU) per ocupar els campus en cas de necessitat.

31 de gener. Ofensiva del Tet (operació militar planificada pel govern de Vietnam del Nord, executada pels exèrcits del Vietnam del Nord i el Vietcong contra les forces aliades liderades pels EUA) inici de la derrota dels Estats Units al Vietnam.

1 de març. Aldarulls estudiantils a Roma amb la guerra del Vietnam com a rerefons.

8 de març. La prohibició d'una obra de teatre considerada antirusa pel govern ("Els avantpassats", d'Adam Michnik) desferma una onada de protestes que s'estén per tot Polònia.

22 de març. Apareix a la Universitat de Nanterre el Moviment 22 de Març, impulsor del Maig Francès.

27 de març. Alexander Dubcek aprova el programa reformista, origen de la Primavera de Praga.

4 d'abril. És assassinat a Memphis, Martin Luther King.

11 d'abril. Intent d'assassinat del líder de la Federació Socialista Alemanya d'Estudiants, Rudi Dutschke.

3 de maig. Primera gran manifestació a París. La policia entra a La Sorbona, deté més de 600 estudiants i en fereix un centenar més.

18 de maig. Raimon canta "Al vent" i "Diguem no" a la Universidad

Gener de 1968. Manifestacions a Tòquio com a protesta de l'arribada de l'*Enterprise* a un port japonès camí de Vietnam

Complutense de Madrid. El recital, promogut pel clandestí *Sindicato Democrático de Estudiantes*, acaba amb aldarulls.

27 de maig. Acord a França entre els sindicats, les patronals i el govern per reduir la jornada laboral, rebaixar l'edat de jubilació, augmentar el salari mínim i respectar el dret d'organització.

3 de juliol. L'antifranquisme aprova la declaració política de la Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya.

6 de juliol. És assassinat Robert Bob Kennedy a Los Angeles, just després d'haver estat nominat candidat demòcrata a la Casa Blanca.

20 d'agost. Les forces del Pacte de Varsòvia ocupen Txecoslovàquia.

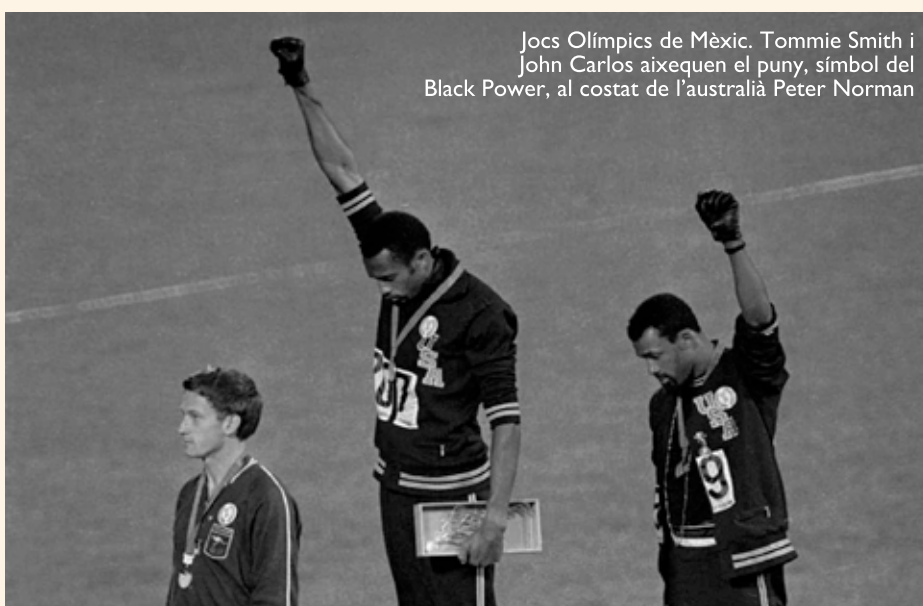
28 d'agost. Gran manifestació a Chicago contra la Guerra del Vietnam.

2 d'octubre. L'exèrcit mexicà dispara contra una manifestació de joves a la plaça Tlatelolco (Plaza de las Tres Culturas) amb un balanç de centenars de morts.

12 d'octubre. Guinea Equatorial, Fernando Poo i Río Muni s'independitzen d'Espanya.

17 d'octubre. Jocs Olímpics de Mèxic. Tommie Smith i John Carlos, medalles d'or i de bronze en els 200 metres llisos, pugen al podi i aixequen el seu puny cobert amb un guant negre, en senyal de la seva pertinença al Black Power.

5 de novembre. Richard Nixon guanya les eleccions a la Casa Blanca.

Jocs Olímpics de Mèxic. Tommie Smith i John Carlos aixequen el puny, símbol del Black Power, al costat de l'australià Peter Norman

Les pensions, obligació social

Arcadi Oliveres
Economista

Elien Dumon (Unsplash)

Nombroses manifestacions al carrer tingueren lloc, d'una manera especial durant el passat mes de març, en protesta per la precarietat de les pensions de jubilació i pel seu ridícul augment anual del 0,25%. Malauradament, des del govern espanyol la temàtica de les pensions s'estima des d'una òptica estrictament pressupostària, deixant de banda el fet que el cobrament d'una pensió digna representa un dret bàsic de la ciutadania.

Probablement l'arrel de la qüestió la podem trobar en els Pactes de Toledo, signats el maig de 1995, que situaven les pensions fora dels pressupostos de l'Estat i basaven el seu finançament, d'una manera gairebé exclusiva, en les aportacions dels treballadors fetes mitjançant les seves cotitzacions socials. El sistema fou viable i fins i tot tingué superàvit, però tenint en compte les molt baixes quantitats abonades.

Arran de la crisi econòmica iniciada al setembre de 2008, els dèficits de finançament es començaren a acumular per la disminució de l'ocupació i, per tant, del nombre de cotitzants, i per la devaluació dels salaris. Caldria afegir-hi, a més a més, el progressiu increment de l'esperança de vida. Sembla que d'aquí s'ha volgut arri-

bar a un carreró sense sortida en el qual les úniques respostes plantejades des del sector públic hagin estat la congelació de les pensions, posada en marxa ja des de l'any 2013, i l'allargament de l'edat de jubilació. A més a més, s'ha proposat als treballadors, i com a complement, l'establiment de plans privats de pensions. Vegem tot seguit aquests dos elements: el públic i el privat.

Caldria dir d'entrada que, a la meua manera de veure, el pagament de les pensions ha de correspondre a les administracions públiques i que

s'han d'oblidar, per les raons que veurem més endavant, les propostes privades. En aquest sentit, el finançament públic de les pensions hauria de conjugar com a elements d'ingrés, les cotitzacions amb les aportacions derivades dels impostos. Per principi, els dos elements haurien de ser intercanviables: si en diferents ocasions de dèficit pressupostari s'ha recorregut al fons de reserva de les pensions, el funcionament a la inversa també hauria de ser possible. Algú podrà dir que l'Estat viu en una eterna situació de desequilibri que ho impedeix i llavors, en aquest cas, ens caldrà pensar immediatament en dues qüestions simultànies: reforma fiscal, per una banda, i lluita contra el frau, per l'altra.

La reforma fiscal és imprescindible. Avui en dia, el gruix dels ingressos de l'Estat espanyol prové de l'IVA i de l'IRPF. El primer, com a impost indirecte és, per naturalesa, retrògrad, ja que grava el consum i afecta per igual tots els grups socials; el segon té unes tarifes que podrien ser incrementades a certs nivells i, per altra banda, permet innombrables desgra-

Font: La Republica

vacions que afavoreixen les rendes altes. Faria falta pensar en una major presència d'impostos dels quals avui en dia es deriven pocs ingressos: el de societats, el de patrimoni, el de successions, el de transmissions patrimonials, etc., que tenen tots ells un contingut redistributiu més ampli.

I pel que fa al frau fiscal, les xifres són extraordinàriament grans: alguns estudis elaborats per Gestha, el sindicat de tècnics d'Hisenda, el situa en uns 90.000 milions d'euros anuals. Si tenim en compte que l'import anual de les pensions s'acosta als 120.000 milions d'euros, igualment cada any, podríem dir que una suposada, i ben difícil, eliminació del frau fiscal, si la seva aplicació fos destinada a les pensions, en podria suposar un augment d'un 75%!! Evidentment per poder-ho dur a terme faria falta una persecució dels grans defraudadors que, com és ben sabut, són la banca, les societats de l'IBEX 35, les empreses TIC (tecnologies de la informació i de la comunicació), i les grans fortunes. Una feina ben difícil si veiem la gran abundància de les anomenades portes giratòries.

Els plans privats de pensions representen una qüestió de la màxima actualitat. A partir de 1994, desaparegut el socialisme real i desfermat del tot el neoliberalisme, organismes internacionals com el Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional començaren a parlar de la situació de perill en què es trobaven les pensions i de la conveniència de contractar plans privats. Fixem-nos, però, en el sistema de vergonyós funcionament democràtic d'aquests organismes, en els quals, per raó del seu pagament de quota, uns pocs països poderosos poden tenir una majoria absoluta en el vot.

La proposta era la de fer, durant molts anys, aportacions mensuals als fons de pensions per tal d'obtenir en el moment de la jubilació una quantitat que complementés la pensió estatal, que s'anunciava cada cop més feble. Cal fer algunes consideracions pel que fa a aquest plantejament:

Josep Lago AFP

- Els fons de pensions representen avui en dia, per raó de l'acumulació de diners intocables durant molts anys, els agents especulatiu més importants del món, responsables, com sabem, de la crisi desencadenada l'any 2008 i en la qual encara ens trobem.
- Els fons de pensions inverteixen localment tan sols en recerca de rendibilitat, sense fixar-se en la història empresarial i encara menys en els treballadors dels establiments en els quals fan adquisicions. Els acomiadaments solen ser molt abundants i les condicions laborals, ben sovint deplorables. S'han donat casos de treballadors que s'han fet participants d'un fons de pensions que ha adquirit la seva pròpia empresa, que no ha tingut escrúpols en acomiadar-los.
- Molt habitualment, els rendiments dels fons són escassos i ni tan sols superen la inflació, de manera que els seus titulars s'empobreixen any rere any. A

Colòmbia s'oferí als treballadors l'opció de seguir amb el sistema estatal o adherir-se a un de privat. El resultat fou desastrós per a aquests segons.

- Les inversions dels fons, molt sovint es realitzen en sectors econòmics (drogues, armes, prostitució, explotació infantil, nuclears, etc.) que no són admissibles per la nostra consciència.

Vist tot això, no deixa de ser trist saber que els grans sindicats espanyols han formalitzat la creació de fons amb els bancs més importants de l'Estat. És com posar una corda al coll dels seus militants i, per extensió, dels treballadors en general.

En resum, les pensions no han de ser precàries, poden ser dignes, sempre que exigim al govern central les seves responsabilitats i nosaltres deixem d'escoltar el cant de sirena dels falsos lucre privats.

Arnel Hasanovic (Unsplash)

La amenaza de la deuda

El último informe del FMI vuelve a alertar sobre el crecimiento de la deuda. Se trata de una de las cuestiones recurrentes en el período neoliberal, a menudo utilizada como un elemento de crítica contra las políticas públicas y como justificación de los sucesivos planes de ajuste impulsados por el Consenso de Washington y la teoría del ajuste expansivo que ha dominado la política de la UE a partir de 2010.

“El nivel de endeudamiento global, el 225% del PIB mundial, es superior al de la crisis. El FMI insiste en la solución tradicional, reducir los déficits públicos aprovechando los bajos tipos de interés. El problema es que una parte mayoritaria de la deuda es privada”

“A finales de 2017 el endeudamiento total del Estado español se situaba en el 235,4% del PIB, siendo del 98,1% el público y el 137,3% el privado.”

“En el caso de los estados la situación es algo diferente. Su endeudamiento puede ser la combinación de tres elementos diversos: un bajo nivel de ingresos tributarios, un gasto desmesurado o la asunción de deudas de terceros. En la crisis reciente el crecimiento ha sido producto en primer lugar de la caída de los ingresos (en España el colapso de la burbuja financiera-inmobiliaria provocó una caída drástica de los impuestos que estaban asociados a la compraventa de viviendas) y, en segundo lugar, de la asunción de deuda bancaria. Una vez que estos dos factores se hicieron visibles, la

Unión Europea adoptó una política de ajuste, en teoría diseñada para reducir el déficit y el endeudamiento, que en la práctica lo incrementó” “una cortina de humo que oculta las tendencias innatas del capitalismo en pro del endeudamiento global; una legitimación del capital financiero como guardián del buen orden económico.”

“El endeudamiento es sin duda un factor potencial de desestabilización, sobre todo cuando se produce un cambio brusco de política monetaria y los créditos a bajo interés se encarecen de golpe”

“Ciertamente la deuda amenaza con convulsiones profundas. Por desgracia no es la única, aunque sí la que más preocupa a la visión económica convencional (para la que los problemas ambientales, las desigualdades extremas, el paro y la marginación de importantes capas sociales son meros elementos retóricos)”. “Es una muestra más de un sistema social que genera desastres sin fin pero que se mantiene porque sigue garantizando un modelo de vida que le resulta atractivo”. Y, así, seguimos pendientes de que la nueva crisis de la deuda acabe provocando un nuevo cataclismo social a corto plazo”

Publicat el 2 de maig de 2018 a mientrastanto.org

Cuaderno de postcrisis 7

Per Albert Recio Andreu (doctor en economía)

La dura llegada a París de los menores que atravesaron el Mediterráneo: “Vienen rotos y aquí nadie les cree”

Aboubakar ha pasado sus primeras noches en Francia en casa de una mujer que le ha dado cobijo en Pantin, un municipio independiente pero a tiro de piedra de la Torre Eiffel. Tiene 16 años, nació en Costa

de Marfil y vivía en Mali hasta que la guerra le obligó a huir a Europa. “Consiguió llegar después de un largo viaje, recuerda entre satisfecho y cauto”.

“En Mali trabajaba de sastre, pero quiere dejar atrás el oficio. “Quiero probar suerte con el fútbol, cuenta”. “De momento se tiene que conformar con jugar al fútbolín en el centro de acogida abierto por Médicos sin Fronteras (MSF) a finales de 2017 en Pantin.”

“El centro es el punto de encuentro para muchos chicos que han llegado al país galo huyendo de una muerte casi segura. Es su última parada después de un largo trayecto, que muchas veces incluye arriesgar su vida en el Mediterráneo”

“Son los conocidos como menores no acompañados. En 2016, las administraciones francesas tenían constancia de 13.000 jóvenes en esta situación ”

“Estos chicos llegan rotos a Francia y cuando están aquí nadie les cree y tienen que verbalizar experiencias traumáticas de su huida. Esto les deshumaniza”, cuenta una de las trabajadoras del centro de la ONG en Pantin.”

Publicat el 4 d'abril de 2018 a Desalambre, El Diario.es

Per Claudia Frontino i Andreu Merino

Article sencer:

https://www.eldiario.es/desalambre/Paris-destino-hogar-pocos_0_757324447.html

L'arribada massiva d'adolescents estrangers sense referents familiars exigeix una resposta global i coordinada

Georgina Oliva

Directora General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Warren Wong (Unsplash)

L'any passat van arribar a Catalunya 1.489 adolescents menors d'edat, estrangers i sense referents familiars (MENA). Una xifra que dobla la de 2016 i triplica la del 2015. Les dades registrades a principis d'any evidencien que, previsiblement, es mantindrà aquesta dinàmica. Som davant d'una nova onada migratòria, que ens interpel·la com a país obert, acollidor i integrador, alhora que exigeix una resposta unitària i col·laborativa de les administracions, el teixit d'entitats i el conjunt de la ciutadania. Es tracta d'un fenomen que afecta majoritàriament a joves en edat laboral i amb un projecte migratori de cerca d'oportunitats de feina i formació. ¿El perfil d'aquests adolescents? Nois (96%) de nacionalitat marroquina (68%) d'entre 15 i 17 anys.

L'augment d'arribades de MENA a Catalunya és degut a diversos

factors. A banda de la necessitat econòmica i la manca d'expectatives en els països d'origen, dins de la llista dels causants hi trobem la situació de crisi en què es troben diversos països pel tancament de la ruta turca i pel tancament de les fronteres a diversos països europeus, la suspensió dels acords Schengen i la proliferació de controls i restriccions a la lliure circulació dels estats membres. La diversitat de les causes que motiven el projecte migratori d'aquests nois reclama, doncs, una resposta urgent en l'àmbit internacional, la qual garanteixi oportunitats en els països d'origen i la seguretat i el respecte dels drets humans durant el viatge migratori. En arribar al nostre país, després d'haver passat com a mínim per una altra comunitat autònoma, els joves que tenen menys de 18 anys són tutelats per la Generalitat de Catalunya.

No cal dir que l'arribada massiva del darrer any ha tingut efectes importants sobre el sistema de protecció a la infància i l'adolescència. Per oferir una atenció més adequada a aquest nou perfil d'adolescents i, alhora, evitar la sobreocupació en els centres, des de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) hem endegat diverses mesures.

En primer lloc, hem posat en marxa recursos específics. Es tracta dels **serveis de primera acollida i d'atenció integral**, un recurs temporal d'atenció i emergència en què els adolescents poden residir al país mentre se'n fa l'estudi social i personal. L'equip de professionals que els atén està format per educadors, psicòlegs, treballadors socials i mediadors culturals. En total, fins ara s'han creat 9 serveis d'aquestes característiques. Dins de la xarxa de

Mans Unides

serveis ordinaris, s'ha destinat una part important dels serveis d'acollida a atendre l'increment d'arribades de MENA. Actualment la DGAIA disposa de 20 centres d'acolliment, 7 dels quals es dediquen exclusivament a MENA. A la resta de recursos residencials de la xarxa de protecció (CRAE, CREI...) també s'hi acull un nombre important d'aquests adolescents. També, s'ha endegat una tasca per a promoure l'acolliment dels MENA amb vincles familiars a Catalunya.

Paral·lelament, hem apostat per promoure una atenció més personalitzada i adaptada a aquest nou perfil de joves, els quals demanen un projecte encaminat al reforç de la vida autònoma i laboral, després de l'etapa que passen pels centres de primera acollida. En aquest sentit, s'han incrementat les places en pisos de foment de l'autonomia gestionats per l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Extutelat (ASJTET) i s'ha completat el desplegament dels Itineraris de Protecció Individualitzats (IPI), amb la creació de 80 places noves. En conjunt, l'any passat vam crear 350 places en serveis nous específics per a MENA (centres de primera acollida i pisos de 16 a 21 anys). A més a més, com a actuació d'emergència es van contractar 135 places en albergs i es van establir 89 places, per a aquests nois, en centres

d'acolliment. Pel que fa a la planificació ordinària de nous centres i places de la DGAIA, durant el 2017 es van obrir 6 CRAE, 1 CREI, 3 cases d'infants i 80 noves places d'IPI, entre d'altres. Cal remarcar, també, que les edats d'aquests nois, majoritàriament d'entre 16 i 18 anys, ha suposat una afectació en l'ASJTET. Aquesta unitat de la DGAIA, la qual es dedica a atendre nois i noies tutelats per l'administració, ha vist com se superava la previsió de joves que han assolit enguany la majoria d'edat sota la tutela de l'administració en un 40%.

Un altre aspecte important que cal resoldre són les dificultats amb què es troben, els professionals de la DGAIA, a l'hora de regularitzar la situació de menors nouvinguts i sense referents familiars. Aquest tràmit, compe-

tència de l'Estat, s'acostumava a fer en dues o tres setmanes; però a dia d'avui pot suposar nou mesos d'espera. Cal tenir en compte que alguns nois es fan majors d'edat mentre esperen regularitzar la seva situació al país i, això, els impedeix percebre, per exemple, la prestació per a joves extutelats a la qual tenen dret o cursar estudis reglats. Malgrat aquestes dificultats, des de l'ASJTET s'ofereixen altres recursos (jurídics, formatius, d'habitatge...) lligats a un pla de treball, que subscriuen el jove i l'educador de referència. Ens trobem davant d'un fenomen migratori l'abast del qual sobrepassa els límits competencials de la DGAIA, en tant que es tracta d'una situació que interpel·la totes les administracions i agents cívics, socials i polítics.

Des de la DGAIA no defugim de la responsabilitat vers aquests i tots els menors d'edat en situació de desprotecció. Però ens equivocarem si abordem aquesta qüestió exclusivament des de la resposta del sistema de protecció a la infància. Ens trobem davant d'una situació d'emergència com a país, i per tant, la resposta que hem de donar ha de ser global, coordinada i integral. És per això que el mes d'octubre, a proposta de la consellera Bassa, es va aprovar un acord de Govern per tal de crear la Taula d'atenció integral dels menors d'edat estrangers sense referents familiars, un espai de coordinació de l'acció i les polítiques de Govern i de tots

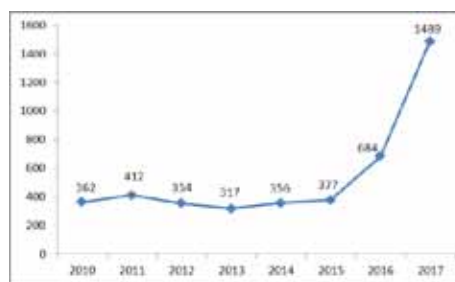
Celia Atset, Diari ARA

els agents socials i polítics implicats en aquesta matèria. Les funcions principals d'aquesta taula són: coordinar l'actuació de la Generalitat de Catalunya amb la resta d'administracions públiques i el tercer sector per a l'atenció integral dels MENA; elaborar una diagnosi compartida del fenomen; identificar les dificultats i necessitats d'aquest col·lectiu, i proposar accions per a la seva superació. També, ha de vetllar per a identificar i desenvolupar projectes i activitats comunitàries, per a promoure la integració i atenció des de la proximitat i per a promoure actuacions específiques a aconseguir l'emancipació i autonomia en la seva transició a la vida adulta.

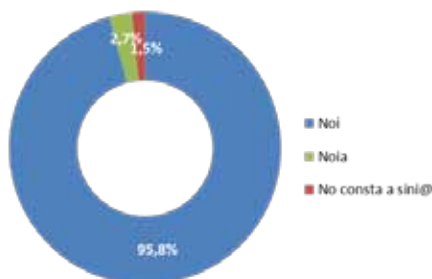
Fruit del treball d'aquesta taula, s'ha elaborat i s'està posant en marxa, ja, el **Pla Integral d'acció per a l'atenció, l'acollida i la integració dels menors estrangers sense referents familiars arribats a Catalunya**, la qual consta d'una cinquantena d'accions que pretenen integrar la vessant protectora amb el procés migratori d'aquests nois, des d'una perspectiva comunitària i d'implicació dels ens locals i la resta d'agents de la xarxa. Aquestes accions persegueixen optimitzar els processos i les condicions de la primera atenció (judicial,

educativa, sanitària...), millorar l'acollida durant la fase de diagnòstic de la seva situació sociofamiliar, posant molt d'èmfasi en l'acolliment en famílies extenses d'aquests adolescents, i sobretot apostar per les vies d'emancipació dels nois i de les noies, amb la finalitat de garantir una millor integració social, lingüística, cultural i laboral.

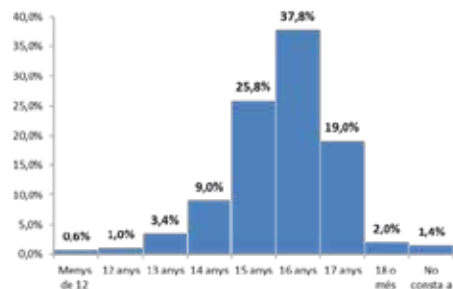
Evolució dels nous adolescents MENA (incidència) atesos per la DGAIA any a any. Període 2010-2017

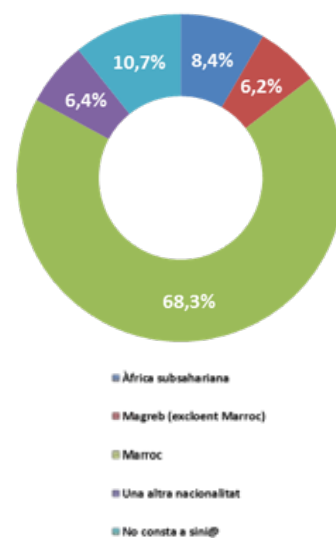
Distribució segons sexe dels adolescents MENA atesos durant l'any 2017 a la DGAIA

Distribució segons l'edat actual dels adolescents MENA atesos durant l'any 2017 a la DGAIA

Distribució segons la nacionalitat dels adolescents MENA atesos durant l'any 2017 a la DGAIA

Tyler Mullins (Unsplash)

El model de ciutat és el metabolisme de la ciutat futura i sobre això no hi ha res a Sabadell

entrevista a Manel Larrosa arquitecte i exregidor de Sabadell
per Josep Ramon Giménez

Al Manel Larrosa li van oferir ser regidor d'Urbanisme quaranta vuit hores abans que el PSUC confeccionés les llistes per a les eleccions municipals del 1979, en el cas, és clar, que el partit pogués formar govern. D'entrada li va agafar pànic, però va acceptar perquè darrere seu, tot i la seva joventut, tenia un fort bagatge de compromís amb moviments veïnals i associatius en temes urbanístics. El PSUC va acabar formant govern amb el PSC i en Larrosa va portar les regnes d'Urbanisme fins al 1987.

Quan accediu a l'Ajuntament l'any 79 us trobeu amb una ciutat totalment desmanegada.

Les demandes de la gent eren molt clares. L'any 65, quasi quinze anys abans d'arribar l'ajuntament democràtic, la revista Ca n'Oriach ja havia fet un balanç de dèficits. Els

més grans eren als barris, però també hi havia dèficits al centre, com ara l'escola pública, que al centre gairebé no existia o era molt marginal. Al centre hi havia escola religiosa i, als barris, escola pública. Per tant calia uniformar, i aleshores es van incorporar escoles públiques al centre, que són les escoles del CE-PEPC, que passen a ser públiques, i es reequilibra tot aquest panorama.

Al centre de la ciutat es van començar a sentir queixes que us acusaven de preocupar-vos més dels barris.

És possible que els quatre primers anys ens vàgim dedicar més a pavimentar barris, però en els quatre anys següents ja ens vam ocupar del centre: el carrer Montserrat, la Ronda Zamenhof.... És clar, què havies de fer, si tenies tot Torre Romeu, Poblenou o mig Ca n'Oriach sense fer? Però fèiem escola pública al centre, que no n'hi havia. I quan comences a comprar parcel·les del parc Cata-

lunya, d'on són? Doncs són de tota la ciutat. I vam començar a fer el Pla del Centre o algunes transformacions d'ús que generen una zona verda, i tot això té una cuina lenta.

Van ser complicats els vuit anys que vas estar a l'Ajuntament?

Diria que no. El que passa és que l'Ajuntament era un desastre en l'àmbit tècnic, perquè hi havia més tècnics en el Ple, regidors amb caràcter tècnic, que en el conjunt de l'Ajuntament. Aquesta mancança, a mesura que es va poder cobrir amb gent nova, va generar un equip molt potent.

Quins eren els eixos principals d'actuació urbanística quan entreu el 79 a l'Ajuntament?

Una línia de treball són les obres: urbanitzar, construir places i fer obra al preu que fos, per exemple, amb ocupació comunitària. Utilitzaves un recurs que et subvencionava l'Estat, que era la mà d'obra, per

Barranc Rda. Navacerrada

donar feina a desocupats, i per altra banda, posaves materials que cobraves a través de contribucions especials. Amb VIMUSA, la immobiliària municipal, es va fer l'operació de 800 habitatges a la plaça d'Espanya. O l'escola Joanot Alisanda, on feies un projecte específic per a un solar determinat, la primera escola, no tan gran com els Escolapis, però Déu n'hi do.

I com a planificació urbanística?

Com a planificació era una altra situació, perquè hi havia el Pla Comarcal. Aquest pla es va heretar, perquè es va fer en els últims anys del franquisme per la Diputació, i tenia elements positius i elements

negatius. Com a positiu, tenia que va acollir moltes reivindicacions de barri per fer equipaments o zones verdes. Però, en canvi, tenia mancances, com ara que reconeixia Sant Pau de Riu-sec com un polígon Badia II, o que reconeixia com a totalment edificable el Parc Catalunya. Al Parc Catalunya es va començar la modificació del planejament per convertir-lo en el que és avui. O molts carrers del centre que s'havien d'ampliar a lo bèstia, i deies "anullem aquesta planificació i tramitem una modificació de planejament". Però tenies un pla de referència. Per a equipaments als barris, que havien reivindicat els veïns, vam començar a fer expedients d'expropiació,

allò... a vint per Ple. Així que, havent heretat un Ajuntament que tenia zero de patrimoni públic, passar a un patrimoni públic de més d'un milió de metres quadrats públics, va ser fruit d'aquesta empenta, però també del fet que la crisi econòmica va permetre un canvi rotund.

Les actuacions sobre el Parc Catalunya, el sector Tres Creus, Can Roqueta, la plaça d'Espanya... transformaven la ciutat i cada una tenia un signe diferent. Tres Creus tenia un signe de centre de ciutat connectant-lo amb la Gran Via; l'Eix Macià, una nova centralitat de ciutat; la plaça d'Espanya per a habitatge públic, i Can Roqueta, per a sòl industrial.

Pl Espanya - Eix Macià en obres

I el Parc Catalunya va ser una operació de compensació amb El Cor-te Inglés?

Tot i haver de comprar el sòl, la urbanització del Parc Catalunya no va costar res a la ciutat. Al contrari, els ingressos del que es va urbanitzar al Parc Catalunya es van invertir a la zona hospitalària del Parc Taulí. O els interessos de la venda de les parcel·les de l'Eix Macià, fins que s'executava la urbanització, estaven en un compte de crèdit d'un banc, i van servir per edificar l'Observatori Astronòmic. Una operació pública total, en la qual l'Ajuntament tenia el sòl, generava les plusvàlues i aquestes plusvàlues se les quedava la ciutat.

En una regidoria com la d'Urbanisme és molt possible que tinguessis forts opositors.

Doncs no vaig tenir grans adversaris. Perquè tu pots tenir un dia que et votin en contra un tema, però en el marc d'un procés urbanístic que dura anys, tenir un panorama complicat políticament t'acaba frenant. Per altra banda, a l'oposició hi va haver digníssimes persones que també van fer l'esforç de sumar. Recordo el Marc Batlle, de Convergència, i l'Alavedra, del Partit Popular... Per tant, hi havia una voluntat de diàleg i de construcció molt freqüent, perquè l'oposició era també receptiva al moment de canvi que vivíem.

Va haver-hi canvi entre l'etapa Farrés i l'etapa Bustos?

Evidentment, perquè no és el mateix fer urbanisme a la carta i fer una sèrie d'operacions concretes, pactant amb els propietaris, aprofitant el moment de l'eufòria econòmica en la qual tot valia i tot era possible, que és el que es feia a l'etapa Bustos, que tenir una visió pública, com hi havia a l'etapa Farrés.

A l'etapa Bustos no hi va haver participació ciutadana a l'hora de prendre decisions?

Jo penso que a l'època Bustos es fa un discurs en solitari i no hi ha discussió. Per exemple, quan vam muntar el debat de Sabadell Cruïlla, respecte a l'esfondrament dels ferrocarrils, una de les nostres obsessions va ser "ara provocarem discussió". I era curiós pensar que la gent podia discutir si el túnel havia de passar més a l'esquerra o més a la dreta. La gent va participar molt perquè hi havia un model. Però va ser molt difícil que l'Ajuntament de Bustos entrés en aquesta discussió. Fins que no va perdre la majoria en unes eleccions i no va fer contactes per mirar de fer algun pacte, la cosa no es va redreçar.

Quins creus que són ara mateix els punts negres de Sabadell en infraestructures i planificació?

Més que d'infraestructures es tracta del model de ciutat. Les ciutats

tenen cicles: Sabadell va arrencar amb molta força el 79, mentre que aquest mateix any Terrassa encara estava fent el seu Pla General i no va arrencar amb el seu Pla Estratégic fins a partir del tercer mandat. Així doncs, el cicle de Terrassa va ser diferent del cicle de Sabadell. Per mi és un tema d'onada de temps llarga. I aquesta onada es deriva del fet que la ciutat no té un model cap a on anar. I aquest model de vegades és difícil de construir, perquè tenir un model conjunt costa, per tal com hi ha moltes entitats i molta dinàmica. I aquest model no només surt de l'acord de les entitats i els moviments, sinó que necessita un lideratge polític que sigui capaç de dialogar amb la ciutat i travar un acord, que és el que penso que passava a l'època Farrés. I jo ara crec que falten les dues coses: consens de model i lideratge. Semblava que amb el canvi de les eleccions municipals, ara fa tres anys, tindriem un discurs nou de ciutat, i és una llàstima veure que aquest lideratge no emergeix.

Anant a coses concretes: l'entrada morta al projecte de pàrquing del passeig Manresa.

Aquest pàrquing neix a l'època Bustos sense cap empara legal: no estava dibuixat, ni planificat en el projecte del ferrocarril, i un dia et surt un pàrquing perquè se n'ha parlat. La rampa pel passeig Manresa és totalment il·legal. No hi ha cap document que l'empari i està penjat. I sobre el passeig, no és que no hi hagi hagut debat, perquè n'hi ha hagut tres, i se n'han escrit actes i s'ha arribat a conclusions. Conclusions sobre el verd, sobre com s'havia de tractar l'espai... Hi ha molta cosa escrita. Doncs utilitzem-la!

I quant a millorar la situació del trànsit?

No hi ha un pla de mobilitat. I un pla de mobilitat és l'esquelet de la ciutat, l'estructura viària. No és un tema funcional de si posem més semàfors o si prioritzem el vianant. És un tema de trànsit públic, de trànsit privat, de contaminació. Per tant, és qüestió de decidir que el model que tenim no funciona i de fer-ne un que funcioni més bé. El model de

ciutat és el metabolisme de la ciutat futura i sobre això no hi ha res. Tenim unes dificultats, òbviament, però falta un discurs de mobilitat i de metabolisme de la ciutat més fort. Els cotxes de Sabadell, posats l'un darrere de l'altre, ocupen 500 quilòmetres. Això és ingovernable. El dia de demà, que el cotxe sigui compartit serà més raonable. El que no pot ser és que la Gran Via continuï sent el repartidor de carreteres del centre d'aquest tros de Vallès, perquè és que no hi ha res més. S'ha de tenir discurs local, però també discurs comarcal.

Una altra infraestructura és el fragment de Quart Cinturó des de l'autopista cap al nord de la ciutat, tant que ens vam arribar a manifestar en contra.

Això és una passada de rosca de dimensions, eh? És clar que si obres una via s'omple de cotxes, segur. Però és una via desmesurada fruit de l'època de "visca les obres públiques!". I és una obra feta amb trampa. Perquè es va dir de fer una ronda, però es va fer més gruixuda i de més impacte del que s'havia previst.

Sant Pau de Riu-sec.

Doncs que havia de ser un magnífic polígon supertecnològic i ha acabat sent un polígon comercial. Allò és façana d'autopista i, per tant, visca la Pepa! Però és que, a més, és una gestió immobiliària nefasta, perquè no se n'han sortit. Hi ha tingut pèrdues. I resulta que el preu del sòl és tant alt que no ho pot pagar cap indústria, només ho poden pagar els centres comercials. És una autèntica desgràcia, tot plegat.

Cap a on creus que hauria d'anar Sabadell?

Acabarà sortint tard o d'hora, però s'ha de replantejar un model de ciutat, que no vol dir créixer, sinó tenir millor relació amb els espais lliures. Si mires cap a l'autopista, hi ha tot de polígons; en canvi, per la banda est, tenim un perímetre natural perfecte. La ciutat s'ha mantingut molt compacta. Els entorns del Ripoll, per exemple, és un miracle que s'hagin conservat. Per tant, té uns valors, i aquests valors poden donar-li una

nova identitat. L'espai del Ripoll té unes possibilitats grans, perquè és una barreja entre indústria i espais naturals i salvatges. És un espai indomable i inurbanitzable, i aquest és un valor.

I veus potencials d'iniciativa i de participació ciutadana actualment?

Ho veig limitat. Hi hauria d'haver més capacitat, com a ciutat, de generar coses. Però també és cert que quan en generem, i fa vuit anys que portem un debat de Vallès, al món polític no li ha donat la gana de rebre'l.

Creus que hi ha consciència de comarca?

Quan tu fas un document que signen els col·legis professionals, els empresaris, els sindicats, les entitats ambientals i t'ho signen gent del Vallès Oriental i Occidental, què més t'han de demanar? Quan fa anys firmaven un paper tota aquesta gent, el món polític es posava una mica les piles, eh? Però quan signen totes les entitats que t'he dit i no et fan cas, és que tenim un problema! La dinàmica de ciutat ja depassa el terme municipal, però seguim massa tancats en el propi terme. A més, a Sabadell la força política amb més regidors té el 12% de vots, i a Barcelona en té el 25%. Hi ha unes minories polítiques que fan les coses difícils, no perquè siguin minoria, sinó

Aèria parc Catalunya abans urbanització

perquè simplement els falta discurs. Perquè en el govern municipal del 79 tampoc hi havia una majoria política, hi havia un empat entre PSC i PSUC, però aquell empat era dinàmic. Les bufetades i discussions eren potents, però es resolien.

Acabem amb un missatge que serveixi de revulsiu, et sembla bé?

Jo crec que el conjunt de les entitats de Sabadell tenim la responsabilitat de fer aquest revulsiu. Se n'ha fet alguna cosa. Per exemple, la Fundació Bosch i Cardellach va fer una reflexió sobre la ciutat fa tres anys, tot i que al meu entendre era insuficient. Jo crec que si la ciutat genera aquest debat, pots tenir l'esperança que el món polític l'incorporarà. Ara bé, la primera responsabilitat és de la ciutat. Hem de demanar que hi hagi lideratge en el món polític, però o es comença a formular el debat des de la ciutat o no sortirà.

Signatura protocol del rodal

Natàlia Boronat
periodista

Mikhail Klimentyev (AP)

Vladímir Putin ha estrenat aquesta primavera un nou mandat i una de les primeres imatges que s'ha vist del nou-vell cap del Kremlin és la d'un president decidit conduint un camió per estrenar el pont que uneix Rússia amb la península de Crimea el dia de la seva inauguració el passat 15 de maig. Una imatge que simbolitza la importància de Crimea a la Rússia de Putin.

El pont sobre l'estret de Kertx ja

havia estat planejat en diverses ocasions des de temps tsaristes i al 2010 Rússia i Ucraïna van pactar un acord per la construcció conjunta d'aquesta obra però el conflicte entre els dos països, el derrocament de l'aleshores president ucraïnès Víktor Ianukóvitx al febrer del 2014 i l'adhesió de la península de Crimea a Rússia al cap d'un mes, van fer que Moscou tirés pel dret i el construís pel seu compte. Aquesta obra faraònica de 19 quilòmetres té una

Kruschev regala Crimea (AFP)

via automobilística i una de ferrocarril i comunica per terra el sud de Rússia amb aquesta estratègica península i seu de la Flota russa del Mar Negre i s'evita així el pas per Ucraïna.

La comunitat internacional occidental i Ucraïna condemnen la que per ells és una annexió per part de Moscou i han llençat una guerra de sancions per castigar Rússia que han perjudicat l'economia russa i han contribuït a fer devaluar el ruble. Per Rússia, però, i per la majoria de russos amb el retorn de Crimea, legitimat en un referèndum, es va restablir una injustícia històrica quan Nikita Khrushxov la va regalar a Ucraïna el 1954 quan tots dos països formaven part de l'URSS. Crimea és les dues cares de la mateixa moneda: el motiu d'un dels enfrontaments amb Occident que no accepta que Moscou hagi canviat les fronteres i el motiu d'orgull de la majoria de russos que aproven la jugada que a l'interior del país va servir per enfortir Putin.

Reptes del quart mandat

L'exemple de Crimea serveix per entendre el suport que té Putin que al març va obtenir més d'un 76% dels vots en unes eleccions que es van veure més com un plebiscit a l'home fort del país que no pas unes eleccions amb competència real. Les enquestes demostren que els russos valoren Putin sobretot per la política exterior i que hagi tornat a situar Rússia com un país important al món que s'ha sabut fer escoltar, s'ha rearmat i ha participat en campanyes militars, com la d'Ucraïna i la de Síria, per defensar els interessos nacionals.

Putin sempre s'ha presentat com

Aleksei Navalny

el garant de l'estabilitat perquè va aconseguir treure el país del caos en què estava abocat als anys 90, després de la desintegració de la Unió Soviètica. Això ho va poder fer en part gràcies a què va tenir la sort que la seva arribada va coincidir amb un progressiu augment del preu dels hidrocarburs, la principal font de riquesa a Rússia.

La gent valora que es visqui una mica millor que als anys 90 però a la vegada hi ha una sensació generalitzada, i també entre els votants de Putin, que a l'interior del país hi ha moltíssimes coses que fallen i que Putin i els seus governs no han pogut solucionar: nombrosos problemes socials i que l'economia dels russos s'hagi vist perjudicada per la crisi, la caiguda dels preus del petroli i les sancions occidentals per la guerra a Ucraïna.

El cap del Kremlin ha entès aquest malestar i per això diu que ara cal treballar per millorar el nivell de vida i exigeix al govern que redueixi la pobresa a Rússia a la meitat, augmenti els ingressos dels treballadors, faci créixer la natalitat i també l'esperança de vida, que al 2024 ha de ser de 78 anys. A més, Putin promet treballar per a què Rússia entri a la llista de les 5 economies més grans del planeta i que s'acceleri el desenvolupament de les tecnologies.

Restricció de llibertats

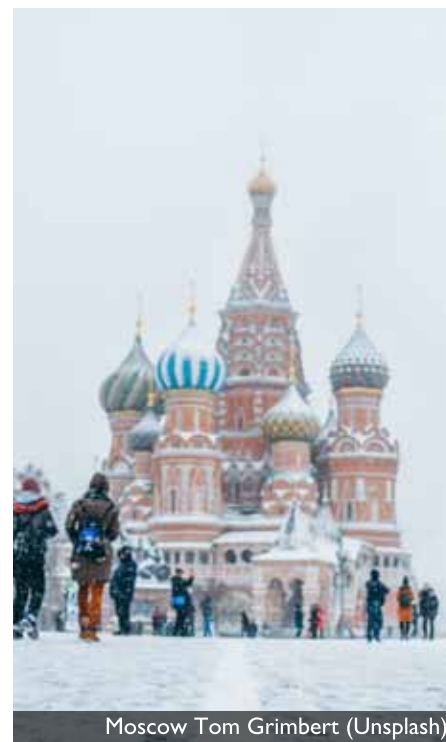
Durant la campanya electoral els candidats opositors es barallaven entre ells mentre que Putin es va permetre no participar en els debats i la campanya principal que es va fer des del poder va ser per fomentar la participació i legitimar així la reelecció del president. L'opositor que actualment és la veu més crítica contra el poder i que té més suport popular, l'advocat i blogaire Aleksei Navalny, no va poder participar als comicis per les condemnes que l'acusen de frau que els seus partidaris estan convençuts que són motivades políticament.

Mentre la majoria de russos voten Putin, les veus dissidents cada vegada ho tenen més difícil per fer-se sentir i sembla que hagi passat una eternitat des de l'onada de protestes opositores del 2011 i 2012, les més multitudinàries i heterogènies des de la desintegració de la Unió Soviètica, contra el frau electoral i el retorn de Putin al Kremlin, després d'haver estat una legislatura com a primer ministre.

D'aleshores ençà s'han aprovat tota un reguitzell de lleis que restringeixen les llibertats civils i també s'ha començat a controlar internet. Una de les lleis més polèmiques és la que obliga a les organitzacions no governamentals a inscriure's en un registre "d'agents estrangers" si te-

nen finançament exterior i duen a terme algun tipus d'activitat que es pugui considerar política. D'aquesta manera l'oenegé queda totalment desacreditada perquè és com posar-se l'etiqueta "d'espia", que és al que la mentalitat russa associa el concepte "d'agent estranger". Els últims anys també és més fàcil ser acusat de delictes d'alta traïció estatal, d'espionatge o de difondre secrets d'estat ja que al codi penal rus s'han ampliat aquests conceptes amb l'objectiu de defensar la seguretat de l'estat. Segons com s'apliqui aquesta llei qualsevol que es dediqui a la defensa dels drets humans a nivell internacional es pot considerar "traïdor". També s'han endurit els càstigs per a un comportament indegut durant la celebració de mítings, marxas o manifestacions, per desobediència a les forces de seguretat, per participar en manifestacions no autoritzades així com per ofendre els sentiments dels creients o bé fer crides contra la integritat territorial de Rússia.

Durant aquests anys també s'ha aprovat la llei que "defensa els nens de la informació que fa propaganda de la negació dels valors familiars tradicionals", que

Moscow Tom Grimbert (Unsplash)

popularment es coneix com a llei contra la propaganda homosexual entre els menors d'edat, i que penalitza amb sancions econòmiques aquells que la infringeixin. També s'han despenalitzat determinats casos de violència domèstica en un intent de defensar la família de la ingerència de l'estat. Ara no es considera delictes la primera vegada que es pega a algú de l'entorn familiar si els cops s'acaben en blaus, bonys o esgarrapades i no deriven en problemes més greus per a la salut. Si es tracta de la primera vegada i la víctima posa la denúncia, el cas se salda amb una sanció administrativa multes, treballs socials o arrest administratiu. A partir de la segona agressió sí que és considerada delictes i es castiga per la via penal si la víctima aconsegueix demostrar els fets.

A la pràctica, aquestes lleis tan controvertides i que poden ser molt ambigües per com estan redactades són com una arma

amençant que restringeix la llibertat i fomenta l'autocensura perquè poden ser aplicades en qualsevol moment.

Txetxènia reconstruïda

Les famílies que acullen responen a Putin va arribar al poder a la tardor del 1999 com a primer ministre d'un agonitzant Borís Ieltsin i de seguida va emprendre la segona guerra txetxena per recuperar el territori rebel que vivia una independència de facto després de la guerra de 1994-96. La invasió de la república veïna del Daguestan per part de guerrillers islamistes radicals procedents de Txetxènia i unes misterioses explosions en edificis d'habitatges a diverses ciutats russes van servir de pretext a Moscou per iniciar la segona guerra sota el nom d'operació antiterrorista. Txetxènia va tornar a quedar arrasada i el principi d'aquella guerra va servir a un Putin que aleshores era desconegut pel gran pú-

blic per forjar-se la imatge d'un líder fort i capaç de posar ordre al país.

Dinou després, segons les dades oficials, més d'un 91% dels electors txetxens van donar suport a Putin a les eleccions del març. En 19 anys han passat moltes coses i es considera que al 2003 Txetxènia va triar ser part de Rússia. Aquesta república del Caucas nord ha estat reconstruïda i Putin se n'ha assegurat la fidelitat amb un home que governa amb mà de ferro, el president txetxè, Ramzan Kadírov, a qui va donar moltes competències per lluitar contra el separatisme i contra el terrorisme internacional. Oficialment Txetxènia està pacificada però segons els activistes defensors dels drets humans que encara treballen a la zona hi impera la por perquè continua desapareixent gent i qualsevol veu dissident és durament castigada.

Rob Walsh (Unsplash)

L'any en què el món havia de canviar

Muriel Giménez
Periodista

El 1968 va ser un dels anys claus del segle XX. Un any convuls, de canvis i revolució amb ecos arreu del planeta. El maig del 68 a París i la primavera de Praga. Les mobilitzacions i posterior assassinat de joves estudiants a la ciutat de Mèxic, on poc després, en els jocs olímpics celebrats a la mateixa ciutat, dos atletes negres estatunidencs sobre el podi van fer el gest del Black Power en una imatge que ha passat a la història. I uns mesos abans, l'assassinat de Martin Luther King, un símbol de la lluita pels drets civils als Estats Units. Aquell que tenia un somni, un somni en què un dia els fills dels antics esclaus i els fills dels antics propietaris d'esclaus s'asseurien a la mateixa taula, que els nens i nenes negres podrien agafar-se les mans amb els nens i les nenes blanques i caminar com a germans i germanes.

Martin Luther King i el black power

El 4 d'abril de 1968 va morir assassinat Martin Luther King, principal activista dels drets civils dels afroamericans, pacifista convençut que volia acabar amb la segregació racial als Estats Units des del poder civil.

Però més enllà de la seva mort, un misteri de l'alcada de qui va matar a Kennedy (l'autor confés de la mort de King era un simple lladre amb un fusell i la família de King creu que hi havia més persones implicades, fins i tot hi ha qui sospita de l'FBI), King té el seu lloc a la Història pel que va fer en vida i el que representa per la lluita dels drets civils i les llibertats de les minories racials arreu del món.

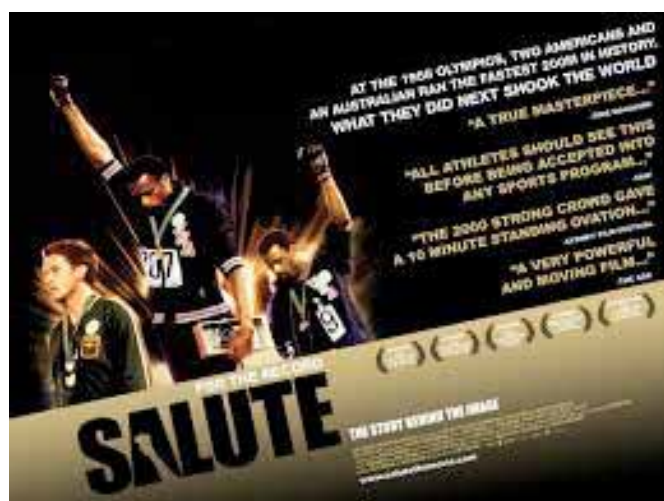
Selma (Ava DuVernay, 2014), és un dels millors testimonis cinematogràfics sobre la vida del pastor, una crònica sobre les famoses marxes pels drets electorals dels negres entre les ciutats de Selma i Montgomery el 1965, que va culminar amb la creació de la Llei de drets electorals que protegia els afroamericans de la discriminació

del vot. La pel·lícula destaca pel retrat de King, no només com a activista, sinó com a pare de família i persona al cap i a la fi, amb les seves fortaleses i debilitats davant d'una dura i llarga lluita. Sobre el moviment pro drets civils de King destaca també el documental *Freedom on my mind* (Connie Field i Marilyn Mulford), nominat a l'Oscar i

premiat a Sundance el 1994, que se centra en la lluita del pastor pel dret al vot i la seva influència en la creació del Mississippi Freedom Democratic Party. O la miniserie *King* (Abby Mann, 1978), que es va atrevir, amb gran qualitat, a retratar la vida del mite només deu anys més tard de la seva mort.

King és un referent en la lluita contra la segregació i a favor dels drets dels afroamericans als Estats Units, qui va motivar el moviment pacifista en la conquesta de drets i llibertats. Paral·lelament, es va articular el *Black Power*, que malgrat neix dels moviments antisegregacionistes no compartia l'ofensiva contra el racisme des de la no violència.

Precisament, l'any que va morir King va ser també l'any de la famosa foto en què, el 16 d'octubre de 1968, en el podi de la final dels 200 metres als Jocs Olímpics de Mèxic, dos atletes estatunidencs, Tommie Smith i John Carlos, alçaven el puny enfundats en un guant negre, símbol del *Black Power*.

No obstant això, més enllà de l'històric gest de rebel·lió dels dos atletes negres, la foto amaga una història desconeguda. I aquesta és la que ens explica el llargmetratge *Salute* (Matt Norman, 2008). A la cèlebre instantània, hi ha una tercera persona, l'australià Peter Norman. Ell no alçava

el puny, però compartia la causa dels seus companys de podi: sobre l'escut d'Austràlia de la seva jaqueta hi lluia un adhesiu de la OPHR, Olympic Project for Human Rights, una organització per combatre el racisme a l'esport.

El documental explica com aquest gest va acabar amb la carrera professional de Norman. Rebutjat al seu país, va ser tractat com a traïdor per donar explícitament suport a la lluita afroamericana dels seus companys, però sobretot per comparar-la amb la lluita pels aborígens australians, que en aquella època tampoc tenien dret a vot en el seu país.

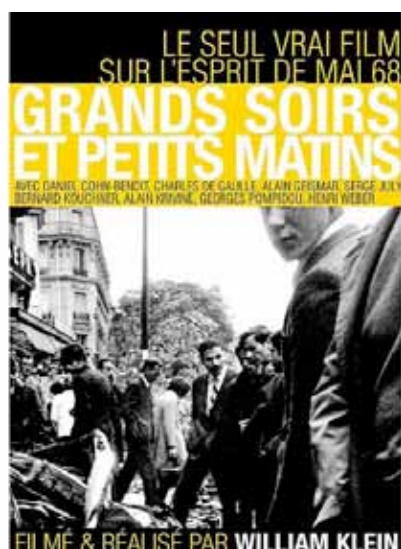
No va participar ni a la cerimònia d'inauguració dels jocs de Sidney del 2000 i no va ser fins sis anys després de la seva mort que el parlament australià li va demanar perdó.

El Maig (cinematogràfic) del 68 a París

El maig del 68 a París és, sens dubte, el fet més destacat i cèlebre d'aquest any històric, conegut arreu del planeta i principal responsable de l'onada de mobilitzacions que es van viure de manera gairebé simultània a diversos països del món.

El moviment cultural i social de joves estudiants universitaris i intel·lectuals en favor de les llibertats i dels drets dels obrers, contra el capitalisme feroç, la repressió institucionalitzada o l'imperialisme, va ser una revolució social que havia de canviar el món.

Però també va ser una revolució cultural. El maig del 68 no s'entén sense el moviment cinematogràfic impulsat pels cineastes de la *Nouvelle Vague*. Jean-Luc Godard o François Truffaut i els seus Estats Generals, una assemblea formada per professionals del setè art que van aconseguir fins i tot que aquell any el festival de Cannes no se celebrés. Godard i Chris Marker van generar els Medvedkine, en què cineastes i treballadors de fàbriques col·laboraven en la creació d'un cinema al servei de la lluita obrera i de la contrainformació vers la versió "oficial" de les oligarquies franceses al poder.

Paral·lelament, van sorgir molts documentals que enregistraven les manifestacions i assemblees d'aquella primavera francesa, com *Le joli mois de mai* (Jean-Denis Bonan i Renan Pollès, 1968), o *Grands soirs et petits matins* (1968), de William Klein, exemples d'aquest cinema militant que reco-

llia a consciència l'atmosfera que es vivia per fer créixer encara més el moviment.

El cinema de denúncia ja era a la base dels joves revolucionaris francesos, vinculats a grups d'esquerra europeus, d'aquell maig del 68. Un any abans, el 1967, un grup format per Jean-Luc Godard, Chris Marker, Alain Resnais, Agnès Varda, Joris Ivens, William Klein, Claude Lelouch i Jacques Sternberg, amb el suport d'artistes, escriptors i periodistes diversos, van estrenar el film documental *Loin de Vietnam*, amb el qual defensaven la lluita del poble vietnamita i denunciaven la intervenció nord-americana al país asiàtic.

En el Maig del 68 a París, el cinema es va convertir en una de les principals armes amb les quals comptava el moviment: documentava i denunciava, però també trascendia les classes socials, posant el cinema a l'abast de tot tipus de públic. Cinema fet per la gent i per a la gent.

La traversée

Aquest 2018, el cineasta Romain Goupil, un dels líders estudiantils de l'època, ha estrenat el documental *La traversée* en col·laboració amb Daniel Cohn-Bendit, un altre líder del moviment i actualment parlamentari europeu. El llargmetratge mira enrere a través de l'anàlisi de la societat francesa 50 anys després d'aquell maig revolucionari que va fracassar, per veure com ha evolucionat, què ha quedat enrere i què han heretat d'aquell somni de primavera.

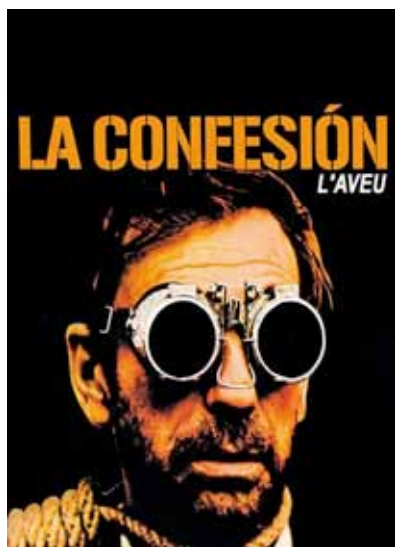
Nova Vlná i la primavera de Praga

El maig del 68 a París i la primavera de Praga no només van passar simultàniament inspirats tots dos per la lluita per la llibertat i contra la repressió, sinó que en el seu si comptava també amb el poder del cinema. La *Nouvelle Vague* francesa va

tenir a Checoslovaquia la *Nova Vlná*, la nova onada en chec, la seva homòloga més tardana, però amb noms tan rellevants com el director Milos Forman, autor de *Hair* (1979), *Amadeus* (1984) o *L'escàndol de Larry Flint* (1996).

En aquest sentit, Milos Forman i Juraj Herz van ser el Godard i el Trouffaut de la Checoslovaquia sota influència soviètica, de la mateixa manera que el maig parisi té en la primavera de Praga el seu homòleg a l'Est. Forman i Herz van encapçalar un moviment cinematogràfic que fugia del realisme socialista propi dels països de l'esfera soviètica, donant pas a una època d'important producció cinematogràfica totalment avantguardista.

Pel que fa a l'episodi més emblemàtic de la primavera de Praga, Jan Nemeč va rodar *Oración por Praga*, que recull la invasió dels tancs del Pacte de Varsovia el 20 i 21 d'agost d'aquell any, enmig de l'onada revolucionària que vivia el país des de l'aparent obertura política d'Alexander Dubček. Aquell mateix any es va rodar *Alondras en el alambre* (Jiri Menzel), que denunciava la socialització forçosa de la societat checoslovaca com a reacció a l'ocupació nazi. No obstant això, el 1969 va tornar la censura amb força i moltes d'aquestes pel·lícules no van veure la llum fins als anys 90 del segle XX.

Paral·lelament, la repressió de tall estalinista del país va ser denunciada per cineastes estrangers. Costa-Gravas va estrenar el 1970 *La Confesión*, amb guió de Jorge Semprún i protagonitzada per Yves Montand i Simone Signoret, que recordava el periple per presons de l'exministre comunista txec Arthur London,

després de ser acusat de traïdor el 1951. London representava el drama físic i psicològic dels comunistes perseguits per Stalin.

La insostenible levedad del ser

Anys més tard, Philip Kaufman va adaptar amb èxit la famosa novel·la de Milan Kundera, *La insostenible levedad del ser* (1987), protagonitza-

da per Daniel Day-Lewis, que transcorre durant la primavera de Praga.

La matança a la plaça de les Tres Cultures

Mèxic es va contagiar també de l'onada revolucionària que es vivia a París i a Praga, i el juliol de 1968 van començar les mobilitzacions al carrer. Testimoni d'aquest moviment és el documental *El grito* (1968, Leobardo López Aretche), fruit del treball dels joves que van apropiar-se del Centre Universitari d'Estudis Cinematogràfics UNAM per plasmar tot el que estava passant.

No obstant això, el 2 d'octubre de 1968, el moviment estudiantil es va tenyir de vermell: l'exèrcit va disparar contra una multitud de joves i famílies senceres, amb dones i nens entre ells, que es manifestaven a la plaça de les Tres Cultures. 50 anys més tard, no se sap encara el nombre de morts. La premsa europea parlava de més de 250 persones.

Rojo amanecer

Una de les pel·lícules més famoses sobre aquests fets és *Rojo amanecer* (Jorge Fons, 1989) que narra la història d'una família que és testimoni dels fets que passen des de la finestra de casa seva, al barri de Tlatelolco. El film relata els fets per mitjà de les descripcions del que veuen a la plaça, fins que els militars entren a l'edifici a buscar estudiants amagats per assassinar-los.

Finalment, el documental *Tlatelolco, las claves de la masacre* (2007), és el resultat d'una llarga investigació (va començar el 1998) sobre l'operatiu militar contra els manifestants, que disposa d'un important material filmogràfic sobre la massacre, la majoria inèdit, i els testimonis d'un dels episodis de violència governamental més silenciats de Mèxic.

Activitats de la Lliga

L'Amazònia a l'IES Ramon Casas i Carbó de Palau-solità i Plegamans

Atenent diverses activitats socials que programen anualment a l'IES Ramon Casas i Carbó de Palau-solità i Plegamans, van convidar la lliga per abordar els perills de tipus social i mediambiental que amenacen l'Amazònia entre l'alumnat de 3r d'ESO. La xerrada va anar acompanyada del documental *El món de Darma i de fragments d'Amazònia, masato o petroli*.

Dia Internacional de la Dona

El 8 de març, Dia Internacional de la Dona, la Lliga va organitzar amb l'Espai de Dones, la conferència "*La ciutat de les nostres àvies: Sabadell a principis del segle XX*". La xerrada va anar a càrrec de l'historiador Marc Mestres i Pastor i es va fer a Cal Balsach. En Mestres va contextualitzar el moment històric de finals de segle XIX i principis del segle XX a Catalunya i a Espanya, referint-se especialment al paper de la dona treballadora a Sabadell i tot rememorant la tasca d'algunes activistes socials de l'època vinculades a la nostra ciutat. L'acte també va comptar amb els poemes i les cançons d'un grup d'alumnes de l'Escola Sant Nicolau.

RD del Congo, la tragèdia oblidada a debat al CIEMEN

El 22 de març a l'espai CIEMEN de Barcelona, la Lliga va participar en la conferència-debat *RD del Congo, la tragèdia oblidada* on es va abordar una de les principals catàstrofes humanes del Planeta d'ençà de la Segona Guerra Mundial al cor d'Àfrica. Rita Huybens de la Lliga, Marta Íñiguez de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI) i Jordi Gassiot de l'ONG Pobles Germans van analitzar la greu crisi de la RDC i la minsa esperança que la pau arribi.

50è aniversari de la mort de Martin Luther King

Coincidint amb el 50è aniversari de la mort de Martin Luther King, vam organitzar el 4 d'abril, juntament amb la Fundació Bosch i Cardellach, la conferència *El pensament i l'acció de Martin Luther King*. L'historiador i professor de Ciència Política de la UAB, Enric Prat Carvajal, va iniciar la xerrada recordant el precís moment de l'assassinat d'aquest home de pau a la ciutat nord-americana de Memphis i el context social que s'hi vivia. Tot seguit va endinsar-se en el seu pensament polític per conduir la lluita pels drets civils de la població negra dels EEUU, basant-se en l'acció directa no violenta i en la seva visió del cristianisme com a eina de transformació social.

Taller sobre l'Amazònia a l'IES Ferran Caballancas

Com cada any, des de fa 10, la Lliga va organitzar una xerrada en aquest institut de la nostra ciutat. Enguany el tema tractat el 10 d'abril ha estat l'Amazònia i les conseqüències mediambientals de la seva desforestació. La xerrada té com a objectius sensibilitzar els alumnes de 2n de batxillerat sobre temes socials i, alhora, donar-los-hi eines per a participar en el concurs de contraportades per a la revista Papers de l'entitat. Després d'una votació, les 3 contraportades guanyadores apareixeran en cada una de les tres edicions anuals de la revista.

Actes amb motiu del Dia de les Dones per la Pau

El mes de maig hem col·laborat en dos actes de la Coordinadora Un altre món és possible.

El dia 24 vam fer a la Biblioteca del Vapor Badia la xerrada *Com ens militaritzen les ments?*, a càrrec de Maria de Lluc Bagur, co-autora del llibre *Mentes Militarizadas*. Cal destacar el seu

missatge de com ens "eduquen" per assumir la guerra i la violència.

El diumenge següent, el 27 de maig, a la plaça Bertha Von Suttner de la nostra ciutat es va organitzar un acte sobre *Dones activistes pels drets civils als Estats Units*, també emmarcat en el cinquantenari de l'assassinat de Martin Luther King. Una lectura de 12 biografies de dones va servir per posar-les-hi rostre i homenatjar la infatigable lluita pel reconeixement dels Drets Civils de les dones i dels afroamericans als Estats Units.

Conferència sobre la Llei Mordassa

Prèvia a l'Assemblea General Ordinària de la Lliga, el 30 de maig va tenir lloc, a ca l'Estruch, la conferència *La Llei Mordassa: un pas enrere en els drets de la ciutadania*, a càrrec de Miguel J. Sánchez de la Comissió de Drets Humans de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Sabadell. La xerrada, amena i divulgativa, tot i tractar temes jurídics, va posar en valor l'apoderament de la ciutadania per posar en qüestió i revertir els abusos de poder i les greus retallades en drets civils d'aquesta llei. L'arbitrarietat i la falta de garanties de la Llei de Seguretat Ciutadana, com va quedar palès durant la conferència, afecten greument i fan perillar el lliure exercici dels drets fonamentals arreu de l'Estat, com són la llibertat de reunió, d'expressió i d'informació.

Activitats amb la Plataforma de Suport a les Persones Refugiades i Migrades de Sabadell

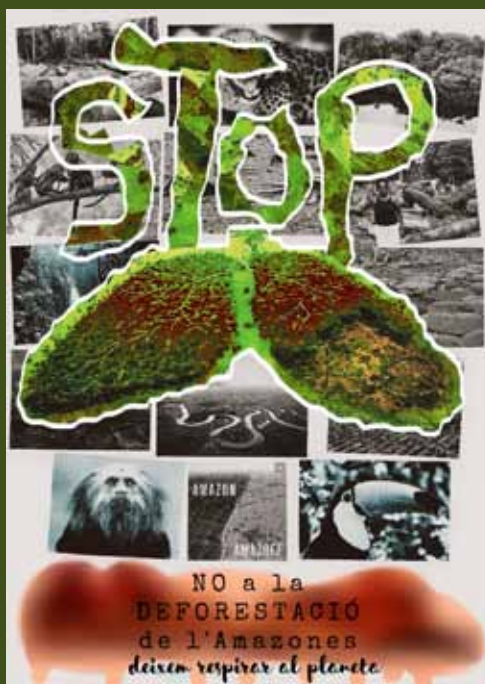
El dijous, 7 de juny, vam participar a Cal Balsach a la presentació a Sabadell de la plataforma Refugees Welcome, una via diferent d'acollir els refugiats de segona fase, mitjançant l'habitatge compartit. Aquesta activitat forma part de la nostra pertinença a la Plataforma Ciutadana de Suport a les Persones Refugiades i Migrades de Sabadell. Una plataforma que s'ha compromès a assistir mínimament el primer dijous del mes a la Roda de la Pau que es reuneix tots els dijous des de fa 15 anys.

**Selecció dels treballs de disseny de les de
contraportades participants en el concurs del 2n de
Batxillerat de l'IES Ferran Casablanques de Sabadell.**

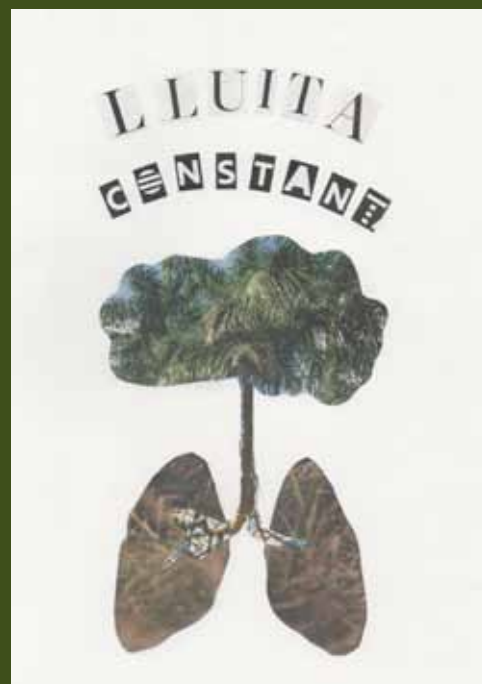
Tema del concurs: "L'exploració agroindustrial i minera de
l'Amazònia amenaça el pulmó més important del planeta"

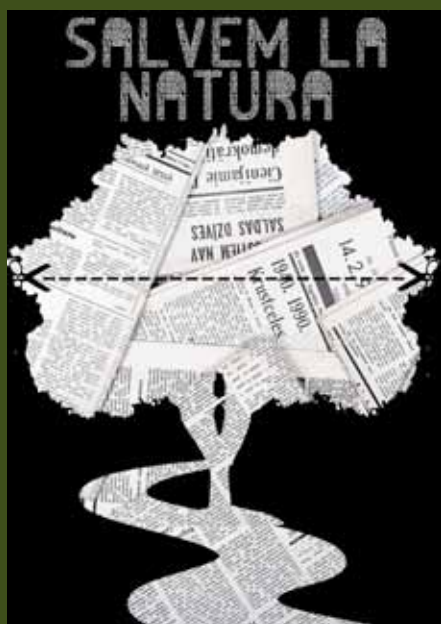
Primer premi - Albert Domènech

Segon Premi - Núria Moya

Tercer premi - Marina Jaime

Àlex Fuster

Marina Heredia

SIELS AFEËTIA A ELLS ENS AFEËTIA A TOTS

Primer premi del concurs de contraportades de l'IES Ferran Cadablanca de Sabadell, Albert Domènech.

LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES
G-58.267.097

C/. Sant Isidre, 140 - 08208 Sabadell -
Tel. 93 723 71 02
info@dretsdels pobles.org